

ISLAM & BELEID | ACTUALITEIT

EEN GREEP UIT RELEVANT NIEUWS VANUIT HET ISLAM & BELEID PROGRAMMA

MET FOTO'S:
**WHO 'S WHO
OP DE GAMOU**

DOOR: JOS VAN DIJK & MAMADOU BODIAN | WEEK 12 | EDITIE 2 | PAGINA 1

ISLAM EN ECONOMIE

SERIGNE BARA INSPECTEERT DE
ARACHIDEOLIEFABRIEK

ISLAM EN POLITIEK

DE KHALIFE VAN DE LAYENNES IS FURIEUS

GAMOU TIVAOUANE 2009

TIDIANES IN DE DIASPORA PROFILEREN ZICH

WADE OP AUDIENTIE BIJ DE GROTE TIDIAAN

'ZIEN EN GEZIEN WORDEN'

ABDOUL AZIZ SY GEEFT PERS VRIJHEID

TIDIANES IN DE DIASPORA PROFILEREN ZICH

Samenvatting van: "Les talibés de la diaspora en force", Le Soleil, 9 maart 2009 (bijlage 1)

De Tidianegemeenschap in de diaspora spaart, net als bij de andere broederschappen, kosten noch moeiten om de Gamou in Tivaouane bij te wonen. Bijna 340 pelgrims uit Europa, Japan, China, de VS en andere Afrikaanse regio's zullen Tivaouane bezoeken.

In de VS zijn er *dahiras* in alle 52 staten, en beschikt de Tidianegemeenschap over een *zawiya* (samenkomstgebouw) in New York dat 2 miljoen dollar heeft gekost.

"Deze belangrijke investering was mogelijk dankzij de zegen van khalife serigne Mansour Sy en de actieve steun van serigne Abdou Aziz Al Amine" benadrukt serigne Babacar Sy, president van de tidanegemeenschap in de VS. Hij is met een aantal andere *talibe* uit de VS aanwezig op de Gamou in Tivaouane, waar zij naast hun *hadya* (financiële bijdrage) een aantal culturele en bewustwordingsactiviteiten organiseren.

De Gamou is een universeel feest voor moslims over de hele wereld, dat verklaart volgens Babacar Sy dat de *talibe* die de reis naar Tivaouane niet konden maken hun eigen programma met feestelijkheden hebben in New York.

In Tivaouane bouwt de VS-gemeenschap naast aan 2 mausolea aan een gemeenschappelijk gebouw, "Cité des Etats-Unis" geheten. Dat wil zeggen, zodra hen daarvoor de grond wordt toegewezen.

In dit artikel lijken de Tidianes zich enigszins te willen profileren ten op zichte van de mouriden. Dit blijkt ten eerste uit de opmerking dat 'net als bij de andere broederschappen' talibe uit de diaspora afreizen naar Tivouane voor de Gamou. Ten tweede blijkt dit uit het taalgebruik; er wordt gepronkt met de aanwezigheid in 'alle 52 staten van de VS' en met het feit dat er een gebouw 'van 2 miljoen dollar' gebouwd is. Verder is het interessant te zien dat de woordvoerder zich bijna excuseert voor het feit dat (de meeste) talibe gewoon in de VS blijven; hij vindt het nodig op te merken dat de Gamou een feest van alle moslims in de wereld is. In het hele artikel wordt gezwegen over de religieuze betekenis van de Gamou, de diaspora of de reis naar Tivaouane. Het is met name een opsomming van gebouwde gebouwen en gestichte structuren, een mooi reclameblokje.

WADE OP AUDIENTIE BIJ DE GROTE TIDIAAN

Samenvatting van: "Serigne Mansour Sy: «Votre visite nous honore»", Walfadjri, 19 februari 2009 (bijlage 2)

Ter gelegenheid van de Gamou is president Abdoulaye Wade met een aantal ministers op bezoek geweest bij serigne Mansour Sy, de grand khalife van de Tidianes. Hij was daar om de voorbereidingen voor de viering van de Gamou in Tivaouane te bekijken en om "een bezoek van vriendschap en broederschap aan onze gids, serigne Mohamadou Mansour Sy Borom Daraa-Yi te brengen" aldus Wade.

De khalife bedankt Wade voor zijn komst, hij beschouwt het als een eer en een teken van sympathie. De woordvoerder van de khalife vervolgt door te zeggen dat het de Tidianegemeenschap nooit heeft ontbroken aan de steun van Wade. Hij wordt onderbroken door de khalife, die in het wolof het spreekwoord (vrij vertaald) "wie goed doet goed ontmoet" reciteert. Als ondersteuning hiervan memoreert hij dat Wade in 1958 een akker aan de khalife geschonken heeft. Wade

ISLAM & BELEID | ACTUALITEIT

EEN GREEP UIT RELEVANT NIEUWS VANUIT HET ISLAM & BELEID PROGRAMMA

DOOR: JOS VAN DIJK & MAMADOU BODIAN | WEEK 12 | EDITIE 2 | PAGINA 2

WADE OP AUDIENTIE BIJ DE GROTE TIDIAAN [VERVOLG]

gaat hierop verder door uit te leggen hoe dit gegaan was en dat sindsdien een nooit aflatende relatie van vriendschap en broederschap is ontstaan.

“We kunnen nooit genoeg aandacht besteden aan de tarikhas (broederschappen) en hun leiders, omdat laatsgenoemde de bronnen van sociale rust zijn. Daarom zal ik nooit ophouden hen te bezoeken wanneer nodig.” (Wade)

Wade weidde verder uit over zijn nieuwe landbouwproject, GOANA” geheten (*La grande offensive pour l’agriculture et la nourriture en abondance*). Dit project behelst onder andere het gebruik van kunstmest, een idee dat Wade (zegt hij) al in zijn these in 1958 heeft geopperd. Hij ging naar de toenmalige khalife van de Tidiane, gaf hem een klein bedrag van zijn magere studiebeurs en vroeg om zijn gebed voor succes op zijn these. Dat dit project nu van de grond komt ziet hij als een zegen op het gebed van de khalife toen.

Aan het einde van de ontmoeting hadden trokken de twee mannen zich nog even terug om in beslotenheid te praten.

Deze ontmoeting kenmerkt zich door het uitwisselen van beleefdheden en het ophalen van herrinneringen. Het merendeel van het artikel beschrijft hoe goed de relatie tussen de president en de khalife wel niet is.

Het lijkt van belang dat dit ook stoffelijk gemaakt wordt: de khalife haalt aan dat Wade hem ooit een akker gaf en hier gaan beiden uitgebreid op door. Wade benadrukt ook dat hij als student geld gaf aan de khalife van toen in ruil voor diens zegen. Dit gaat over een zegen op de these over kunstmest die Wade toen had geschreven, hoewel dit omstrede is omdat het idee wordt geclaimd door een jonge onderzoeker die het plan achter GOANA bedacht.

SERIGNE BARA INSPECTEERT DE ARACHIDEOLIEFABRIKANT

Samenvatting van ‘Le khalife général des Mourides en visite à l’usine de la Suneor’, Le Soleil, 2 maart 2009 (Bijlage 3)

De grand khalife général van de mouriden serigne Bara Mbacké heeft de grote arachideoliefabriek van Suneor in Diourbel bezocht. De directeur heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om aan te kondigen dat de onbetaalde lonen betaald zullen zijn op 15 maart.

De directeur meldt dat het een grote eer is de khalife te ontvangen. Hij zei verder dat Suneor er alles aan zal doen om de relaties met de arachideproducenten te bestendigen. Het gaat goed met de olie:

“tot op vandaag hebben we 100 miljoen ton noten verzameld, dat is meer dan het dubbele van de oogst van vorig jaar. Ons doel is de 170 miljoen ton te halen.” (directeur Christian Samra)

De directeur kondigde verder de opening van een nieuwe arachideoliefabriek aan die banen zal creëren voor de inwoners van Diourbel.

Het wordt uit het artikel niet duidelijk waarom de khalife van de Mouriden een arachideoliefabriek bezoekt, maar het heeft waarschijnlijk veel te maken met het feit dat de Mouriden de grootste producent van arachidenoten zijn in Senegal. De Mouriden maken hierbij gebruik van talibe die vrijwillig komen werken voor Khelcom, het landbouwbedrijf van serigne Bara Mbacké. Khelcom vangt natuurlijk wel betaling voor de verkoop van de noten aan Suneor, en deze betaling loopt nu sterk achter. De komst van Bara bij Suneor lijkt dan ook vooral een pressiemiddel om de achterstallige betalingen te kunnen innen, maar dit wordt nergens expliciet genoemd. Echter, zijn komst is wel aanleiding voor de directeur om hierover beloften te doen.

DE KHALIFE VAN DE LAYENNES IS FURIEUS

Samenvatting van: ‘Le khalife général des layennes en est furieux’, Walfadjri, 2 maart 2009 (bijlage 4)

De discretie die bepaalde religieuze families normaliter bewaren lijkt ten einde te zijn. De Mouvement Diamalaye (jongerenbeweging uit de wijk Diamalaye) is klaar om in opstand te komen tegen de politiek. Aanleiding is de staking

DE KHALIFE VAN DE LAYENNES IS FURIEUS [VERVOLG]

van de bouw van het mausoleum van Seydina Issa Laye (de 2e khalife général van de broederschap van de layènnés). De Mouvement Diamalaye was door de khalife geautoriseerd de financiering van deze bouw te regelen, maar nu stopt de staatssteun.

“De layènnés voelen zich verraden door Wade. Hij is gewoon zijn verkiezingscampagne in Cambérène (wijk met veel layènnés) te beginnen. Daarom zijn wij van mening dat wanneer hij elders bouwt hij dat ook in Cambérène moet doen. Wade moet zijn beloften aan de religieuze gemeenschap nakomen.” (Malick Diop, woordvoerder van de Mouvement Diamalaye)

Zijnde geclassificeerd als historisch monument moet het mausoleum betaald worden uit publieke gelden, en dat gebeurt nu zichtbaar niet. Er is 1,9 miljard CFA nodig om het werk af te maken. Reeds betaald (in Cfa) is 195 miljoen door de bevolking, 50 miljoen door Pape Diop, de burgemeester van Dakar, 3 miljoen door Moustapha Niasse, de leider van de AFP en 20 ton cement door Daour Niang Ndiaye, de burgemeester van Pikine. Maar verder is er geen bijdrage geweest.

“We hebben Karim Wade overal gezien, behalve bij de layènnés” (Diop)

Als er geen actie komt dreigt Diop door te gaan met protesteren tot en met een mars naar het Place de l'Indépendance.

“Wij layènnés respecteren wie ons respecteren, maar wie ons in de steek laat die laten wij ook in de steek” (Diop)

Het artikel eindigt met de constatering dat de geluiden uit de religieuze wereld sterker worden nu Wade zijn beloften steeds niet nakomt, zoals ook bij de beloofde wijk Kawsara die de staat zou bouwen op de plaats van het Diouf stadion.

De auteur bespeurt een trend van toenemende politieke betrokkenheid onder de religieuze leiders in Senegal. In dit artikel zijn de layènnés boos over het feit dat Wade zijn belofte om mee te betalen aan het mausoleum van hun vorige khalife Seydina Issa Lahi steeds maar niet nakomt. De layènnés hebben veel aanhang en invloed in de wijken Cambérène en Diamalaye van Dakar. De dreigementen in dit artikel (wie ons niet steunt zullen wij ook niet steunen) kunnen dan ook haast niet los gezien worden van de op handen zijnde lokale verkiezingen. Het argument dat het mausoleum een monument is lijkt secundair. De opsomming van mensen die al geld geschonken hebben doet vermoeden dat het hier gaat om een ordinair politiek spelletje; als je onze electorale steun wilt verkrijgen moet je geld storten voor het mausoleum. Zoals vaker doet de auteur van dit artikel alsof het de khalife zelf is die uitspraken doet in de pers; in de praktijk worden dit soort politiek gevoelige zaken geregeld door mensen uit zijn directe omgeving, in dit geval Malick Diop van de Mouvement Diamalaye.

'ZIEN EN GEZIEN WORDEN'

EEN PERSOONLIJKE IMPRESSIE VAN DE OFFICIËLE CEREMONIE VAN DE TIDIANES IN TIVAOUANE TER ERE VAN DE GAMOU 2009

DOOR JOS VAN DIJK

CORTÈGE

Als vertegenwoordiging van de ambassade mochten Mamadou Bodian en ondergetekende met Dorinda ten Brinke (ook stagiair voor het islam & beleid programma) naar de viering van de Gamou in Tivaouane. Het was een waar avontuur om met het cortège te mogen reizen; we

waren in een recordtijd in Tivaouane maar het was niet moeilijk te begrijpen dat er regelmatig ongelukken gebeuren met deze vorm van transport. De lange rijen volgepakte car rapides konden maar ternauwernood voor ons uitwijken.

Aangekomen in Tivaouane bleek de vertegenwoordiging van andere Europese landen uiterst schamel; ik weet niet precies wie er waren maar naar mijn idee hoofdzakelijk islamitische West- en Noord-Afrikaanse vertegenwoordigingen. Sudan, Algerije, Marokko en nog een klein aantal landen hadden een vertegenwoordiging gestuurd, veelal in boubou. De ontvangst was hartelijk, met hapjes en fanta.

ISLAM & BELEID | ACTUALITEIT

EEN GREEP UIT RELEVANT NIEUWS VANUIT HET ISLAM & BELEID PROGRAMMA

DOOR: JOS VAN DIJK & MAMADOU BODIAN | WEEK 12 | EDITIE 2 | PAGINA 4

'ZIEN EN GEZIEN WORDEN' [VERVOLG]

KEEPING UP APPEARANCES

Het officiële gedeelte vond plaats in een grote tent met een enorm podium dat eruit zag als een tribune. Wij werden in eerste instantie op de 2^e rij voor het podium geplaatst naast een Libanese journaliste en de vertegenwoordiging uit Sudan. Om niet teveel op te vallen verhuisden we naar de vierde rij, een wijs besluit bleek even later want er onstonden grote discussies over wie op de beste plaatsen mochten zitten. De Libanese journaliste moest tot twee keer toe plaatsmaken voor een grote meneer.

Grote meneer bedoel ik in de letterlijke zin van het woord, want naarmate mensen zichzelf of hun positie hoger achtten droegen zij een boubou van corresponderend formaat. De grand serigne de Dakar (traditionele religieuze leider van de Lébou uit Dakar) spande de kroon met een enorme groene outfit compleet met een enorm zwaard (zie who's who op de Gamou). Het binnenkomen van de vele religieuze leiders die op het podium plaatsnamen duurde een aantal uur. Een zeer belangrijk onderdeel hiervan waren de uitgebreide begroetingen die de leiders uitwisselden; dat dit zichtbaar was voor de honderden mensen in de tent leek minstens even belangrijk als het begroeten zelf.

'VREDE OP AARDE'

De ceremonie bestond voor het grootste gedeelte uit het welkom heten van de vele aanwezige ministers en religieuze leiders die met naam en toenaam herhaaldelijk werden genoemd. De 'speech' van de grand khalife der tidianes serigne Mansour Sy kwam pas na een aantal uur, net als de khalife zelf die overigens als een soort god werd binnengehaald. Zijn woordvoerder serigne Abdul Aziz Sy sprak met name over de wereldvrede die er komen moet en over het belang van de aanwezigheid van zoveel belangrijke en invloedrijke personen in Tiavouane. De khalife zelf interrumpeerde herhaaldelijk om een tekst uit de koran toe te voegen. Ook benadrukte hij dat zijn dokter hem herhaaldelijk had geadviseerd hier niet te zijn en niet teveel te praten, maar dat hij er toch was. De ceremonie was in

het Arabisch en Wolof, maar de diplomaten en wij kregen een vertaling in het Frans van de speech van de khalife.

HET AVONDGEBED

Een interessant moment was toen tijdens de 'speech' van Abdul Aziz Sy luid en duidelijk de oproep tot de maghreb (het gebed bij zonsondergang) klonk vanuit een moskee in de buurt. Een twintigtal mannen verliet de zaal om te gaan bidden, waaronder een heel aantal van het podium. Een aantal anderen bleef in de zaal en bad ter plekke tussen de luisterende mensen. Een vijftal mannen bad zelfs op het podium, wat een zeer krappe en opvallende aangelegenheid was. Voor deze mensen was het avondgebed even belangrijker dan de speech van de khalife. Later hoorde ik dat de khalife zelf net na een gebed was aangekomen. Hij vertrok net na de maghreb gebed, naar ik begrepen heb om dit gebed alsnog 'in te halen'.

CONCLUSIE

De ceremonie sloot af met een religieus moment; de khalife gaf zijn zegen aan de aanwezige moslims (99,5% van de aanwezigen). Het belangrijkste doel van de gehele ceremonie was niet inhoudelijk maar symbolisch; de aanwezigheid van religieuze en politieke leiders versterkt hun band met 'Tivaouane'. Het leek voor mij met name een zien en gezien worden dat de status en verhouding van de vele aanwezigen bevestigen moest, compleet met een discussie over wie op de beste plaatsen mocht zitten. De speech ging niet zozeer over spirituele als wel over politieke vrede, en was met name gericht op het bestendigen van de belangrijkheid van de ceremonie in Tivaouane. Voor wie wil netwerken op het grensgebied van politiek en islam is een evenement als dit in mijn opinie wel 'the place to be', alhoewel je dan wel je best moet doen op het podium terecht te komen in plaats van ervoor, want daar vinden de belangrijke begroetingsrituelen plaats. Of dat lukt als niet-moslim waag ik te betwijfelen.

Samenvatting van: ‘Dites tout, même si cela est grave...’, Le Quotidien, 3 maart 2009 (bijlage 5)

Nadat hij vorig jaar de pers had aangevallen omdat zij verslag hadden gedaan van hoe Wade was uitgejouwd in Tivaouane geeft Abdoul Aziz Sy dit jaar de pers de vrije hand om te schrijven en zeggen wat zij willen. Hij maakte excuus voor de uitspraken die hij vorig jaar deed en gaf de pers het volgende mee:

“Er moet waarachtig verslag worden gelegd. En terwijl u dat doet, zeg alles, zelfs wanneer dat negatief (grave) is en geen rekening houdt met het feit dat de woorden van mij of van de khalife général komen.” (Abdoul Aziz Sy)

Deze woorden vormden het slot van een lange verklaring van Abdoul Aziz die de Maouloud aankondigde. De Gamou 2009 zal in het teken staan van de gedachtenis van Abdou Aziz Sy ‘Dabakh’ (de 3e khalife général van de tidianes). In voorbereiding op de Gamou zullen 2 congressen worden gehouden, op 4 maart in Dakar en op 8 maart in Tivaouane. Deze zullen respectievelijk als onderwerp hebben ‘Wetenschap en ethiek; steunmiddelen voor de jeugd’ en het oeuvre van El Hadj Abdou Aziz Sy.

Het eerste gedeelte van dit artikel heeft betrekking op de situatie die zich vorig jaar voordeed rond de Gamou. Wade werd toen door een menigte in Tivaouane uitgejouwd. De pers maakte hier (natuurlijk) het verhaal van de Gamou 2008 van. Aziz Sy was hier zo boos over dat hij de pers uitmaakte voor nietsnutten. Hiervoor maakt hij nu excuses. Interessant is dat hij zijn excuus maakt in de vorm van een instructie over hoe de pers zich dit jaar moet gedragen. Ook valt de kennelijke moeite op waarmee hij wil aangeven dat de pers vrij is om te schrijven wat zij willen, ‘zelfs’ als het gaat over iets dat hij of de khalife heeft gezegd.

Het tweede gedeelte illustreert goed het intellectuele karakter van de tidiane-gemeenschap. De Gamou wordt vergezeld van allerlei studieactiviteiten waarvoor een speciale commissie is aangesteld. Het forum in Dakar (dat Tanja en ondergetekende hebben bezocht) probeerde de geschriften van de stichter van de tidiane-broederschap Malick Sy te vertalen naar de moeilijke positie van de jeugd in Senegal vandaag de dag. Dr. Aziz Kébé benadrukte er dat religie hand in hand gaat met wetenschap, en zij alleen op die manier haar stabiliserende functie in de maatschappij kan handhaven.

ISLAM & BELEID | ACTUALITEIT

EEN GREEP UIT RELEVANT NIEUWS VANUIT HET ISLAM & BELEID PROGRAMMA

DOOR: JOS VAN DIJK & MAMADOU BODIAN | WEEK 12 | EDITIE 2 | PAGINA 6

WHO'S WHO OP DE GAMOU

Het was helaas niet mogelijk om alle namen te achterhalen. Geselecteerd zijn de belangrijkste sprekers en gasten.

Links: De grand khalife général der tidianes **serigne Mansour Sy**

Rechts: **Cheikh Tidiane Sy**, minister van binnenlandse zaken, hield een speech namens de regering en president Wade.

Abdoul Aziz Sy 'Al Amine', halfbroer en woordvoerder van de khalife Mansour Sy

Links, groen met zwaard:

Grand serigne de Dakar, **El hadj Bassirou Diagne**, religieuze leider van de lébou uit Dakar

Midden, geel met sjaal: **Serigne Cheikh Tidiane Sy** (neef van de khalife)

Rechts, met bonten bonnet:

Vertegenwoordiger van de koning van Algerije, woordvoerder namens de diplomaten

Links: **Serigne Mansour Sy 'Djamil'**, kleinzoon van de khalife, werkt voor de Banque Islamique Mondial, invloedrijke persoon bij de tidiane, regelmatig woordvoerder van de khalife

Rechts: Vertegenwoordiger van de koning van Marokko, mocht een lange speech houden namens de koning en namens de tidianes uit Marokko.

ECONOMIE

DIOURBEL

Le Khalife général des Mourides en visite à l'usine de la Suneor

Le Khalife général des Mourides Serigne Mouhamadou Lamine Bara Mbacké était en visite samedi dernier à l'usine de la Suneor de Diourbel. Le directeur général de Suneor a saisi l'occasion pour annoncer que tous les bons impayés seront payés d'ici le 15 mars 2009.

La visite du Khalife général des Mourides a été bien appréciée par le directeur général de l'usine. C'est un honneur extraordinaire de pouvoir commencer mon mandat sous la bénédiction et les prières du Khalife général des Mourides à que j'ai demandé de bénir tous les travailleurs et de toutes

nos entreprises filiales, a indiqué M. Christian Samra, le tout nouveau Dg de la Suneor. Après un entretien à huis clos avec les responsables de l'usine, le khalife a ensuite effectué une visite dans quelques unités de l'entreprise avant de rentrer sans faire aucune déclaration. Face à la presse, M.

Christian Samra a déclaré : « en tant qu'acteur majeur du monde agricole sénégalais dans la filière-arachide, nous comptons tout faire pour pérenniser les emplois ». Interrogé sur la campagne de commercialisation, il souligne : « à la date d'aujourd'hui, nous avons collecté plus de 100 mille tonnes de graines, soit plus du double de l'année dernière, notre objectif cette année est de 170 mille tonnes ».

Concernant les bons impayés, M. El Hadji Mbaye Diagne le Dg adjoint a

affirmé que le problème n'est pas encore dépassé ; toutefois, il souligne que des efforts ont été faits car plus de 8 milliards sont déjà payés pour l'achat des graines. Selon lui, toutes les dettes seront payées d'ici le 15 mars 2009.

M. Christian Samra a enfin annoncé l'ouverture d'une nouvelle unité de production de dosettes d'huile au niveau de l'usine de Diourbel, donnant ainsi à certains Diourbellois une opportunité d'avoir un emploi.

El Hadji Madia NDIAYE

Walfadjri

Actu

ARRET DES TRAVAUX DU MAUSOLEE DE SEYDINA ISSA LAYE

La discrétion jusque-là connue dans certaines familles religieuses au Sénégal, notamment celle des layènes est en passe de ne plus être de mise. Le Mouvement Diamalaye, qui déclare avoir la bénédiction du khalife général des layènes et être seul autorisé à encaisser toute contribution, est prêt à en découdre avec le pouvoir. Leur colère est partie de l'arrêt des travaux du mausolée de Seydina Issa, père de l'actuel khalife général des layènes. Dans la cité religieuse, tout le monde en est furieux. En premier le khalife lui-même, quand il a appris que les travaux ont été interrompus, faute d'argent. Voici une affaire qui tombe mal pour les libéraux attendus, mercredi prochain, dans la cité, pour leur premier meeting départemental.

Le khalife général des layènes en est furieux

L'arrêt des travaux du mausolée de Seydina Issa Laye met la communauté layène au bord de la révolte. Dans la cité religieuse, on a du mal à comprendre qu'un tel édifice soit encore à l'état de chantier. «Le khalife général Abdoulaye Thiaw Laye était en colère quand on lui a dit que les travaux du mausolée sont interrompus», révèle le coordonnateur du Mouvement Diamalaye, Malick Diop. Il s'exprimait ainsi lors d'un point de presse tenu à Cambéréne, hier. «Les layènes se sentent trahis par Wade. Il démentait ses campagnes électorales par Cambéréne. C'est pour quoi nous estimons que s'il construit ailleurs, il doit aussi le faire à Cambéréne notamment son mausolée. Me Wade doit régler ses comptes avec la cité religieuse», dit-il.

La colère des membres de ce mouvement est d'autant plus fondée que le chef de l'Etat a affirmé son intention de «rénover les capitales religieuses». «Nous avons pris au mot le président Wade», explique Libasse Hanne, un responsable du Mouvement Diamalaye. Classé monument historique, le mausolée doit, au regard de la loi, être pris en charge par les collectivités locales. Il n'en est, visiblement, rien, pour l'instant. L'édifice se dresse en face de la mer, soutenu par d'immenses linteaux. Entamés suite à l'initiative des jeunes du mouvement, les travaux sont interrompus, faute d'argent. Il faut, en effet, près de 1,9 milliard de francs Cfa pour boucler les travaux. «La commu-

nauté layène est à bout de souffle», alerte le coordonnateur Malick Diop. Selon ce dernier, les fils du village ont injecté dans le chantier près de 195 millions de francs Cfa.

En dehors du maire de Dakar, Pape Diop, qui leur a donné 50 millions de francs Cfa, du leader de l'Afp, Moustapha Niassé, qui a contribué pour 3 millions de francs Cfa et du maire de Pikine, Daour Niang Ndiaye, qui a offert 20 tonnes de ciment, il n'y a aucune autre contribution. «Ni ministre, ni maire, personne n'a rien fait», s'indigne le coordonnateur du Mouvement Diamalaye. Et cela fait mal aux layènes. «Quelque chose d'aussi grande que le mausolée du père de l'actuel khalife des layènes doit être réalisé au plus vite», martèle Malick Diop, ajoutant que les travaux ont démarré il y a

sept ans. «Nous avons vu Karim Wade partout, sauf chez les layènes», fait-il remarquer. «Pour autant, prévient-il, nous sommes en train de les suivre, on s'organise et si les circonstances nous l'imposent, nous marcherons jusqu'à la Place de l'Indépendance.» Et de faire dans la menace : «Nous layènes, celui qui nous considère a notre estime, mais celui qui nous abandonne, on fait autant».

La cité religieuse, très peu portée vers le positionnement politique, s'illustre plutôt dans son caractère biaisé vis-à-vis des autorités. A la veille des dernières législatives, Me Wade en avait fait les frais. En visite à Cambéréne, le patron du Pds avait essuyé les huées d'une jeunesse furieuse contre les pouvoirs publics. Autant dire que le premier meeting départemental de la Coalition Sopi 2009 annoncé mercredi prochain à Cambéréne, est à surveiller. La tête de liste des communales, Pape Diop, qui va, sans doute, présider la messe libérale, a fait faux bond aux jeunes du Mouvement Diamalaye. L'édile de Dakar avait promis de les rencontrer, mais il a fini par reporter l'audience.

Une chose est sûre, les voix qui s'élèvent des foyers religieux pour s'attaquer aux pouvoirs publics commencent à prendre de l'ampleur. La dernière plainte est celle partie de la famille omarienne. Elle s'indignait de la cité Kawsara que l'Etat envisagerait de construire sur les ruines du stade Assane Diouf.

Hamidou SAGNA

Les talibés de la diaspora en force

La communauté tijaania de la diaspora, à l'image des autres confréries, ne lésine pas sur les moyens pour sacrifier au rituel du Gamou qui est l'événement le plus important de la confrérie. Pour cette édition, près de 340 pèlerins de nationalité américaine feront le déplacement de la ville sainte de Tiwaouane

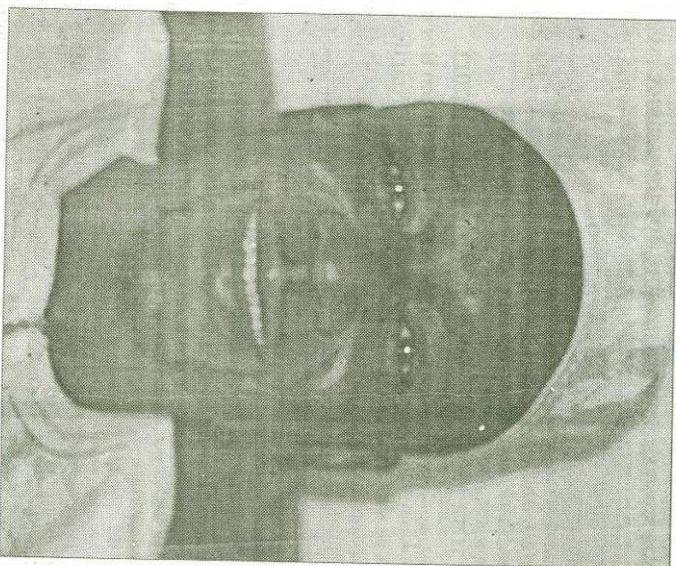
Selon Serigne Babacar Sy Elhadj Sy Aminata, un des pionniers de la communauté tijaania de la diaspora, outre le contingent américain, des délégations proviendront d'Europe, du Japon, de la Chine et de la sous-région africaine.

Pour ce membre de la famille Sy de Tiwaouane, la communauté des Usa doit sa réputation à la bonne organisation qui la caractérise. Avec des « dahiras » (cellule de base de la confrérie) implantés dans les 52 Etats, elle a son actif la réalisation de la Zawiyā Elhadj Malick Sy de New York qui a coûté deux millions de dollars Us.

« Cet important investissement a été possible grâce à la bénédiction du khalife Serigne Mansour Sy et du soutien actif de Serigne Abdou Aziz Al Amine », a-t-il souligné. Parlant justement de ce dernier, il a tenu à lui exprimer la reconnaissance de l'ensemble des membres de l'association pour l'honneur qu'il leur fait de venir personnellement assister leur conférence annuelle.

Serigne Babacar Sy a également tenu à féliciter en Serigne Abdoul Aziz Al Amine, pour son engagement en faveur des talibés disséminés partout à travers le monde.

S'expliquant sur la vie de la structure, il a indiqué que le fonctionnement des "dahiras" est quasiment le même qu'au

Serigne Babacar Sy, président de la communauté tijaania aux Etats-Unis. (photo : Abdoulaye Mbodj).

Sénégal. Il tourne autour des principes tijaania que sont le Wazifa, les « Hadra Juma » et autres séances lecture du saint Coran. A l'approche du Gamou, qui est la date la plus importante de l'Agenda de la confrérie des Tijaniens, les membres disposés à faire le déplacement s'organisent dans une délégation avec des tâches spécifiques aux uns et aux autres pendant le séjour à Tiwaouane.

Le président du « dahira » de New York est présent à Tiwaouane accompagné de plusieurs talibés américains.

Outre sa contribution (« Hadya ») pour appuyer les chefs religieux dans la prise en charge des pèlerins, des activités culturelles et de sensibilisation sont conduites en marge du Gamou par les membres de la communauté de la diaspora, sous la direction de ses jeunes frères, Serigne Cheikh Tijane Sy et Serigne Hady Sy, a souligné Serigne Babacar Sy.

Le Gamou étant une fête universelle des musulmans du monde entier, c'est ce qui explique, selon lui, que les talibés n'ayant pu effectuer le voyage déroulent leur propre programme de célébration du Gamou à New York, sous la direction des imams Diéye et Oumar Samb.

Serigne Babacar Sy a souligné, pour s'en féliciter, la réalisation de l'édfice de la « Zawiyā », qui sera le point focal de la communauté avec toutes les commodités qu'elle offre aux membres de l'association d'exercer leur culte dans une ambiance fraternelle.

Concernant la ville de Tiwaouane, la communauté, après la construction de deux morgues, projette d'y édifier un ensemble bâti dénommé « Cité des Etats-Unis », dès que le terrain leur sera attribué.

Mre ABDOULAYE WADE A TIVAOUANE

Serigne Mansour Sy : «Votre visite nous honore»

Le président de la République, Me Abdoulaye Wade, était hier dans la ville sainte de Maodo Malick Sy pour rendre visite au Khalife général des Tidianes, Serigne Mouhamadou Mansour Sy «Borom Daraa-yi » et s'enquérir de l'état d'avancement des travaux des principaux services impliqués dans l'organisation de cette 107ème édition du Maouloud. Il était accompagné du Premier ministre Cheikh Hadjibou Soumaré, du ministre d'Etat Me Madické Niang, du ministre du Commerce Mamadou Diop « Decroix », de son directeur de Cabinet Zacharia Diaw, du gouverneur de Thiès, Mohameth Fall, du maire de la ville Elhadji Maodo Malick Diop, entre autre.

D'un de nos envoyés spéciaux **Babacar DIENG**

Le chef de l'Etat est arrivé à Tivaouane hier aux environs de 16 heures 15 minutes, pour rendre visite au Khalife général des Tidianes, Serigne Mouhamadou Mansour Sy «Borom Daraa-yi » et mesurer le travail effectué en direction de la célébration de la naissance du prophète Mouhamad (Psl) prévu dans la nuit du lundi au mardi.

Le président Abdoulaye Wade a été accueilli par Serigne Abdoul Aziz, entouré de ses frères Serigne Mbaye Sy Mansour, Maodo Malick, Mansour et Sidy Ahmed Ibn Dabbakh. Le porte-parole du khalife a transmis à son hôte la joie de toute la famille «de voir le président de la République, Me Abdoulaye Wade, se déplacer personnellement pour s'enquérir de l'organisation de notre fête (Maouloud), mais aussi, rendre une visite d'amitié et de fraternité à notre guide, Serigne Mouhamadou Mansour Sy Borom Daraa-yi». Serigne Abdoul Aziz Sy Al Ibn n'a pas manqué de transmettre au président Wade les remerciements du Khalife général des Tidianes, non sans lui dire «votre présence ici parmi nous, à la veille du Gamou initié par Maodo en 1902 malgré vos multiples charges, nous va droit au cœur en ce qu'elle nous honore. C'est une marque de considération et de sympathie à notre endroit». Le porte-parole du khalife a aussi

indiqué qu le soutien du président Wade à la communauté n'a jamais fait défaut à la famille de Maodo Malick Sy. Ne pouvant se contenir, le khalife l'interrompt pour marteler en oulof «Kou dèf lou rèy, am lou rèy (qui fait plus obtient davantage), car pour donner un seul exemple, c'est vous qui m'avez initié à la Goana en 1958, en m'offrant gratuitement votre champ».

Pour sa part, le président Wade a dit toute sa joie de se retrouver à Tivaouane, «aux côtés de Serigne Mouhamadou Mansour Sy «Borom Daraa-yi à l'occasion de la célébration de la naissance du prophète de l'Humanité (Psl)». Le président Abdoulaye Wade a tenu à remercier publiquement le porte-parole de la famille «Serigne Abdoul Aziz Sy Al Ibn que je connais bien. C'est un homme responsable, travailleur et très dévoué. Donc, devant cette assistance et devant vous, je le remercie du fond du cœur ».

Remontant le temps, le chef de l'Etat a lui aussi rappelé les circonstances qui l'ont fait rencontrer l'actuel Khalife général des Tidianes. «C'était en 1958 lorsqu'un certain Saliou Mbaye, accompagné de Badara Niang, est venu de la part de Serigne Mansour qui, m'a-t-il dit, volai savoir à qui appartenait ce champ (le mien). Je lui répondis que va lui dire que je le lui donnais de

Le président Wade répondant à Serigne Mansour Sy. (Photo : Abdoulaye Mbodj).

bon cœur». Et depuis cette date, les deux hommes ne cessent d'entretenir de bonnes relations d'amitié et de fraternité. Evoquant sa présence à Tivaouane, le président Wade a dit qu'au Sénégal «l'on ne semble pas donner trop d'importance aux tarikhas et à leurs guides alors que ces derniers sont sources d'apaisement du climat social. Pour cette raison, je ne cesserais de leur rendre visite à chaque fois de besoin».

Le chef de l'Etat a également porté à l'attention de son hôte ses ambitions pour un Sénégal émergent «au moment où certains étrangers et des sceptiques se posent la question de savoir comment un pays pauvre et sans ressources peut-il brusquement sortir de terre au point de susciter des appétits ! C'est parce qu'il y a la volonté des uns et des autres de sortir ce pays des chantiers battus».

D'autre part, Me Abdoulaye Wade lui a dit que lorsqu'il lançait le projet de la Goana qui nécessitait plus de 140 milliards «c'est parce que je demeurais convaincu que ce plan donnerait des résultats satisfaisants au profit des populations sénégalaises».

Il a aussi évoqué sa thèse pour dire qu'en la préparant pour la présenter, il avait rêvé voir le parrain de cette 107ème édition du Maouloud, «Serigne Abdoul Aziz Sy Dabbakh à qui je donnais une somme infime de ma maigre bourse d'étudiant pour qu'il formule des prières pour mon succès. Et il en en été ainsi car je l'obtiens et que même l'engrais trouvé à Matam, trouve une partie de sa source dans ma thèse. Malheureusement le Parti socialiste ne l'a pas exploitée sinon, il serait encore là pour réussir beaucoup de choses et c'est dommage pour les socialistes... ».

Le président de la République a également chaleureusement remercié son Premier ministre Cheikh Hadjibou Soumaré (voir article de Babacar Dramé), avant que Serigne Mouhamadou Mansour Sy «Borom Daraa-yi » ne formule des prières nourries en sa faveur, du Sénégal et des populations. Les deux hommes se sont ensuite retirés pour s'entretenir seuls. Au terme de cette rencontre, le président Abdoulaye Wade s'est rendu chez Serigne Abdoul Aziz Sy Al Ibn, avant de regagner Dakar.

